

Program wychowawczy > Klasa VII > Wartość VI > Współpraca i współudział w rodzinie ludzkiej

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Rodzina i szkoła to dwa ważne środowiska wychowawcze młodzieży mające decydujący wpływ na prawidłowy rozwój. Jednak to rodzina jest najbardziej naturalnym środowiskiem, pierwszą grupą społeczną, w której ma miejsce wychowanie moralne, religijne i nauka podstawowych czynności ułatwiających funkcjonowanie w społeczeństwie. Wychowanie w rodzinie nie podlega ustalonym przepisom. Każda rodzina indywidualnie dopasowuje się do stylu oddziaływań w ramach przyzwyczajień, tradycji, ustalonych norm postępowania. Stwarza okazję do kształtowania własnej osobowości. Zaspokaja potrzebę miłości, przynależności, szacunku, uznania, zrozumienia.

W rodzinie młodzież może nauczyć się współpracy w grupie, wzajemnego kontaktu i nawiązywania interakcji, podejmowania wspólnych decyzji, solidarności na rzecz wspólnego dobra.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. M. Wańkowicz, *Ziele na kraterze*, wyd. Literatura, Łódź 2007, s. 132-133.

Wstęp

Melchior Wańkowicz w „Zielu na kraterze” zobrazował lata okupacji niemieckiej w Polsce oraz cierpienie matki po stracie córki w Powstaniu Warszawskim. Po ukazaniu się w kraju „Ziela na kraterze” w 1957 roku czytelnicy dziennika „Życie Warszawy” uznali tę książkę za najlepszą publikację poświęconą powstańczej Warszawie.

Melchior Wańkowicz opisał w książce historię swojej najbliższej rodziny. Opowiedział o narodzinach dwóch córek: Krysi i Marty, wspólnie spędzanych wakacjach, podczas których zwykle wędrowali po Polsce, odwiedzając rodzinę i zwiedzając ciekawe miejsca. Kolejnym etapem ich życia była budowa „Domeczku” – wygodnego miejsca zamieszkania, gdzie każdy miał dużo przestrzeni życiowej, a jednocześnie czuł ciepło i bezpieczeństwo.

Cytat

„Tata z upodobaniem patrzy na Mamę. Kiedy się tak rozświecła, mówiąc o dzieciach, jest jeszcze piękniejsza niż w narzeczęskich uniesieniach. Duszę Taty zalewa wdzięczność za ten

Program wychowawczy > Klasa VII > Wartość VI > Współpraca i współdziałanie w rodzinie ludzkiej

„panteizm” Mamy. On sam na równi z dziećmi uczy się od Mamy, że każdy robak myśli, kwiat cierpi, przedmiot martwy ma minę zdradzającą, że mu przyjemnie lub nieprzyjemnie. Stąd przekonanie, że dusza dziecinna jest czymś tak zachwycającym, samołuskliwym, samokwietnym, co chwila zmiennym, że tknąć tego nie wolno, tylko osłaniać od wiatru i patrzeć, jak rośnie. Stąd – ten najgłębszy, słowami trudny do określenia stosunek Mamy do otaczającego życia, sprawiający, że ludzie nablizający się do dziecinnego życia nie są klasami, zawodami, warstwami, tylko samodzielnymi — każda sobie — duszami, które dookoła nas rosną jak rośliny w ogrodzie.

— Ty mówisz — uspokaja się Tata, sięgając do przełącznika i pozostawiając tylko światło stonowane — że dzieci rozwydrzam. Musi być podział ról: my z dziećmi maszerujemy naprzód, ty porządkuj, pilnuj”.

Podsumowanie

W przedstawionym fragmencie opisane są relacje w rodzinie, pełne szacunku i wzajemnego zainteresowania, czułości, wdzięczności. Jest to relacja, w której każdy może się od siebie uczyć, co ułatwia funkcjonowanie w grupie, jaką jest rodzina. Istnieje podział obowiązków, członkowie rodziny mają odmienne zadania związane z ich rolą społeczną. Wszystko ma prowadzić do dobra wspólnego.

Postawa uczestnictwa, współpracy podkreśla wspólnotowy charakter powołania człowieka. Troska drugiego człowieka musi opierać się na bazie wartości, które będą skłaniały człowieka do służenia drugiemu.